

Tutvustuseks endast

Minu nimi on Mari Paenurm. Olen sündinud Viljandis, minu juured on Audru, Kolga - Jaani ja Võnnu kihelkonnas; abikaasa poolt Kuusalu kandis. Ühel päeval otsustas kolm venda minna edasi oma nimega ning omaaegsetest Brandtidest said alguse Prandid, Randed ja Paenurmed.

Kultuurilise kruntvärvi sain lisaks kodule Viljandi kultuurikooli viimasest lennust, kus õppisin näitejuhtimist ja kultuurikorraldust. Süsteemse hariduse omandasin Tartu Ülikooli sotsiaalteaduskonnas, kus minu põhierialaks oli sotsiaaltöö ning kõrvalerialadeks psühholoogia ja ajakirjandus. Magistriõpingud ajakirjanduses jätsin pooleli. Olen koolitanud ennast geštalt- ja pereteraapias.

Läheneva võimaliku keskeakriisi leevenduseks ja silmaringi avardamiseks lõpetasin Räpina aianduskooli aianduse eriala.

Vajalikke töökogemusi olen saanud nii Tartu Linnavalitsuse haridusosakonnast, Tartu Ülikoolist kui ka nädalalehest „Eesti Kirik“, kus töötasin toimetajana viimased 8 aastat kuni Kuusallu kolimiseni möödunud suvel. Siis tuli otsustada, kas jääda toimetajana mööda Eestit ringi sõitma või olla oma kolmele lapsele lähemal. Kui kuulutati välja konkurss noortekeskuse juhi kohale, kandideerisin, osutusin valituks ning hakkasin sinse tööga pihta.

Vabatahtliku töö kogemus on mul Eesti taasiseseisvumisest peale, olen panustanud oma aega nii erinevates kogudustes kui „Teeme Ära!“ kampaanias.

Ligi kümme aastat olen tegelenud perede nõustamise ja teraapiaga ning viinud läbi erinevaid grupe. Olen ka MTÜ Kogukonna Perekeskus juhatuse liige, mis keskendub erinevatele teenustele – nõustamine, huvitegevus ja hoolekanne. Seni, kui olen vallavalitsuse palgal või MTÜ juhatuses, ei tegutse meie MTÜ Kuusalu vallas ega taotle rahasid Kuusalu valla eelarvest.

Olen abielus Peetriga ja meie peres kasvab kolm last.

Motivatsiooni ja aja jätkudes tahan lähiaastail jätkata oma õpinguid Tallinna Ülikoolis ning ei välista võimalust, et proovin, kui noortekeskuste töö juba sujub, see teistele üle anda ja ise endale tööandjaks hakata. Seni olen piirdunud läbi mtüde teistele töökohtade loomisega.

Olen 1999. aastast Isamaa ja Res Publica Liidu liige, kuid kandideerimise kasuks üksikkandidaadina otsustasin seetõttu, et vajadused muutusteks on eelkõige tööalased.

Miks ma kandideerin?

Minu kandideerimise ajendas soov, et vallapoolne toetus võiks noortekeskuste tegevustele tõusta. Ja see on poliitiline otsus.

Kuusalu Noortekeskused on tegutsenud 9 aastat ja see on reaalselt tähendanud seda, et loodud on 2,25 töökohta, noorsootöötajatele on loodud neist 3x 0.5 kohta eri valla asumeisse ning 0.5 kohta juhatajale, kes on aruandekohuslane valla ees. On renoveeritud EELK Kuusalu koguduse köstrimaja ja eraldatud ruumid noortele Kuusalu vallamajas Kiius ning renditakse ruume Kolga mõisa valitsejamajas (vajavad jätkuvalt remonti).

Lühiinformatsioon koos eelmise aasta tegevusaruandega on olemas valla koduleheküljel <http://www.kuusalu.ee/kultuur%20ja%20sport/noortekeskus/noortekeskus>, lähinädalail avame noortekeskuste oma lehe.

Sel aastal oleme jõudumööda edasi tegutsenud, pakkunud igapäevast tegevust noortele kohtadel, osalenud piirkondlikel üritustel ning olnud osaline erinevates projektides ning suurendanud huvi- ja vabahariduse osakaalu. .

Täna on noorsootöö lai, hõlmates 9 valdkonda: noorte osalus, noorsootööalane koolitus, noorsoo – uuringud, rahvusvaheline noorsootöö, noorte töökasvatus, noorte tervistav ja arendav puhkus, noorte teavitamine ja nõustamine, noorte huviharidus ja huvitegevus ning erinoorsootöö. On üsna loogiline, et noortekeskused võiksid olla vallas piirkondliku noorsootöö koordineeri jaoks, mis tähendab seda, et nad omavad infot rahvusvahelisel tasandil, riigis ja vallas tehtavast, pakuvad jooksvaid teenuseid/tegevusi, on erinevate projektide eestvedajaiks ning ressursside nappuse korral delegeerivad piirkondlikult olulisi ülesandeid mittetulundusorganisatsioonidele, seda raamis, mis kinnitab, et kohalik omavalitsus esindab selgelt avalikke huve ning võtab endale seadusest tulenevad kohustused. Täna sel päeval on noortekeskustel olemas ka professionaalne võimekus seda tööd teha.

Seega on ilmselge, et juba järgmisel vallavolikogul ja – valitsusel on vaja noorsootöö perspektiivis ning peatselt valmivat valla noorsootöö arengukava silmas pidades olulisi otsuseid.

Arenguteid edaspidiseks, neli mõttekohta.

Tooksin siinkohal ära ka oma vastuse Ida-Harju nädalalehe „Sõnumitooja“ küsimusele, mida peaks tegema vallas teistmoodi.

Minu vastus on siin.

„Kindlasti tuleks juba valimislubadused lahti siduda mahapandud asfaldimeetritest ja demograafilistest protsessidest, mis nii Eestis kui Euroopas ees seisavad. On asju, mis tuleb ära teha reklaamimata, ja vaadata ettepoole.

Vaja on ka tõsta valla võimekust avalike teenuste osutamisel, ressursside nappuse tingimustes delegeerimisel, millega kaasneks siiski vastutus.

Muidugi on vaja suurendada endast lugupidava valla panust noortekeskuste tegevustesse, kes koordineerib erinevaid noorsootöö valdkondi.“

Haridus ja elukestev õpe

Soovin aidata kaasa tingimuste loomisele, mis võimaldavad valla õppeasutustes pidevalt taastada soodsat õpikeskkonda ja tagada paindlikud valikuvõimalused gümnaasiumiastmes.

Toetan lisaväärtusena piirkondliku pärimuse ja rahvakultuuriprogrammide käivitamist siinsetes alus- ja põhiharidust pakkuvates õppeasutustes.

Ühe võimaliku variandina pakun välja idee kujundada siinsed noortekeskused lisaks vaba aja veetmise võimalustele ka piirkondlikeks/asumipõhisteks huvi- ja vabaharidust pakkuvateks ning nõustamiskeskusteks.

Soovin luua piirkondlikku sihtasutust, mis koondaks endas kohaliku omavalitsuse, ettevõtete esindajate, ekspertide jt. esinduse, kes koguks, haldaks ja jagaks vahendeid piirkonna jaoks olulistele teadus-, uurimis- ja õpilastöödele, nende kirjastamisele, samuti loomeinimeste stipendiumitele ning osaleks valla haldussuutlikkust analüüsivates monitooringutes. Selline lahendus tagaks ka tulevikus, et rahajagamiselt ei lõigata poliitilist profiiti ning valla areng on pidevalt jõustatud välise kompetentsiga.

Soovin tõsta eelseisva valimisperioodi jooksul noortekeskuste tegevustele mõeldud vahendeid; parandada Kiiu ja Kolga noortekeskuste olmetingimusi (leida uued paigad nende toimimiseks) ning Kuusalu noortekeskuse energiasäästlikkust.

Parandada tuleb huvi- ja vabahariduse võimalusi igas vanuses vallaelanikele.

Toetan Kolga muuseumi arendamist kihelkonnamuuseumiks, sealse teavitustöö ja väljapanekute arendamist ning võimaluste otsimist kujundamaks Kolga mõisast ajakohane kultuuri- ja vabahariduskeskus.

Soovin koostöös kohaliku omavalitsuse, mittetulundusühingute jt. osapooltega selgitada välja, milline on töötute osakaal vallas, milliseid koolitusi nad vajavad naasmiseks tööturule ning ühe võimaliku meetmena kasutada toetatud töökoha teenust koostöös Töötukassaga ning kasutades nii mtüde kui ettevõtete ressursi probleemide leevendamiseks.

Ettevõtluskeskkond

(Suurem osa täna Kuusalu valda registreeritud ettevõtetest tegeleb jae- ning hulgimüügiga või tegutseb teenindussfääris. Suurim tööandja on avalik sektor. Valla elanikest 7.9 % saab Euroopa Liidult toiduabi.)

Toetan vallas soodsa ettevõtluskeskkonna loomist, eriti neile ettevõtjaile, kes pakuvad praktikakohti ning võimaldavad osalise tööajaga töötamist või kaugtöö võimalust.

Koostöös Ida- Harju Teabe- ja Nõustamiskeskusega soovin toetada läbi noortekeskuste nii noorte kui vanemaealiste ettevõtlikkust ning korraldada vastavasisulisi koolitusi koostöös asumiseltsidega ning aidata kaasa jätkusuutliku ettevõtlusprofiili kujundamisse vallas.

Avalikud teenused

(Kuusalu vald tagab avalikud teenused minimaalselt parimal võimalikul viisil)..

Ilmselt on avalike teenuste osas jäänud tahaplaanile soliidsemas vanuses inimesed, samuti need, kes igapäevaseks toimetulekuks kõrvalist abi vajavad.

Soovin koostöös spetsialistide, valla, mittetulundusühingute ja teiste osapooltega suurendada eakatele suunatud tervist edendavaid programme ja teenuseid, mis võimaldaksid aktiivset toimetamist ja osaluskogemust ka elukaare teises pooles.

Pean vajalikuks sotsiaalsfääris töötavatele spetsialistidele tagada võimalused super- ja kovisiooniks, mis toetaks nende professionaalset võimekust.

Soovin tõsta mittetulundusühingute võimekust avalike teenuste osutamisel läbi koolituste ning vallapoolse toetuse selgitamiseks, millised on reaalsed rahastamisallikad ühe või teise valdkonna puhul.

Kohaliku omavalitsuse nähtavus ja sellega seonduv

Kohaliku omavalitsuse puhul saab kõnelda nii vallast üldiselt kui ka struktuuriüksusest selle organisatsioonilises mõttes.

Olen Kuusalus puhkamas käinud üle kümne aasta, aga olen märganud, et hulk siinseid toredaid ettevõtmisi ei leia laiemalt (üleriigilises meedias) kajastamist. See on justkui väike asi, aga tegelikkuses mõjutab paljusid. Veel pool aastat tagasi oli Delfi uudisportaal kohalike uudiste rubriigis Kuusalu kandi kohta pigem lugeda negatiivsetest asjadest – kes kus kakles, kes sõitis autoga teelt välja jne. Praegu on pilt veidi muutunud, seda tänu Delfi teadlikule rubriigi kujundamisele.

Siit tuleb meie piirkonna esimene suur probleem, ja see on kommunikatsiooni alahindamine. Loodan tõsist leevendust valla vabaühenduste ümarlaua poolt koordineeritavast tööst, mis peaks viima uue portaali. Loodan, et leitaks ka piirkonna nõ. teadlik turundaja ning on võimalik muuta valla koduleht atraktiivsemaks.

Oma huvide esindamiseks on tekkinud suur hulk mittetulundusühendusi, nende hulgas ka asumiseltse. Loodan, et nende võimekus kohalike probleemide lahendamisel ja ideede elluviimisel tõuseb. Küll aga ei pea ma heaks tooniks valla palgal olevate inimeste osalemist piirkonnas tegutsevate ühingute juhatustes, ma saan põhimõtteliselt aru, mil moel on taolised arengud toimunud, aga pikemas perspektiivis võib see kahandada teiste protsessis osalemise võimalust.

Kevadine Praxise uuring küsis, kuidas parandada Eesti valdade strateegilise planeerimise võimekust. See on üsna keeruline olukorras, kus vallavalitsuse töötajate ja valdkondade vastutajate hulk on ülekoormatud ja väike ning jätkuvalt on vallal kanda ülesandeid, mille jaoks riigieelarvelisi vahendeid napib. Lähikümnendi küsimus ka meie valla jaoks on, kas jääme nõ. magalarajooniks pealinna ja Rakvere vahel, kus enamus töötajast sõidab hommikul linnadesse või suudame tagada selle võimaluse kõrvale siinse taristu, mis paljude vajadusi rahuldab.

Nendes arengutes tahan ka mina kaasa rääkida.